

Työvalmennussäätiö Tekevä
Vaajakoskentie 9
40320 Jyväskylä

Keski-Suomen TE-keskus
Cygnaeuksenkatu 1
40101 Jyväskylä

MAAHANMUUTTAJILLE KOHDENNETTU TYÖLLISTÄMISPROJEKTI

MaMuPlus –projekti 2009-2011

1. JOHDANTO

Työ- ja elinkeinoministeriön tavoitteena kuluvalle hallituskaudella on välityömarkkinoiden kehittäminen. Välityömarkkinat tarjoavat ensisijassa mahdollisuuden edetä avointen työmarkkinoiden työpaikkoihin (siirtymätyömarkkinat). Siirtymämarkkinoilla pääpaino on työhallinnon palvelujen tarjonnassa. Keskeinen haaste on vaikeasti työllistyville räätälöityjen matalan kynnyksen siirtymätyöpaikkojen luominen ja niiden vaikuttavuuden parantaminen luomalla nykyistä järjestelmällisemmin avoimille työmarkkinoille johtavia tuettuja työllistymispolkuja. Vaikuttavuutta pyritään parantamaan etsimällä siirtymätyöpaikkoja nykyistä useammin yrityksistä esimerkiksi edelleen sijoittamismahdollisuuksia hyödyntäen. Lisäksi pyritään löytämään työnantajia, jotka ovat valmiita kouluttamaan tuella palkkaamiaan työttömiä työn ohessa.

Työ- ja elinkeinoministeriö sekä sosiaali- ja terveysministeriö ovat valmistelleet SATA –komitean työhön liittyen työpankkikokeilua. Työpankin tarkoituksena on pienentää työhönottajan riskiä ja samalla huolehtia työntekijän koulutuksesta ja kuntoutuksesta. Suunnitelman mukaan työpankkiin otetaan henkilöitä, joille ei ole löytynyt sopivaa polkua työelämään, mutta joilla on työhalukkuutta ja käytännöntyön osaamista. Kokeilussa tarjotaan portti työelämään henkilölle, jonka työllistymisen esteenä saattaa olla ikä, ammatillinen koulutus tai toimintakyvyn väjyys. Maahanmuuttajataustaisille työnhakijoille esteenä saattaa olla useasti myös työnantajan ennakkoluulot.

Tekevä –säätiössä on kehitetty maahanmuuttajataustaisten henkilöiden työvalmennusta vuodesta 2003 alkaen. Projektien rahoittajina ovat olleet raha-automaattiyhdistys, Valtakunnallinen Työpajayhdistys ja Keski-Suomen TE-keskus. MaMu –projektin toimintaan ja ohjaukseen on osallistunut vuosittain yli 50 henkilöä. Yli 30 heistä ovat olleet Tekevällä työvalmennuksessa (työharjoittelussa, työelämänvalmennuksessa, palkkatukityössä).

Maahanmuuttajataustaisten henkilöiden työttömyys on huomattavasti korkeampi verrattuna kantaväestöä. Syynä ovat useasti suomenkielen heikkous, ammatillisen koulutuksen puuttuminen tai työnantajien ennakkoluulot. (viitaten MaMu-projektin ohjausryhmän keskusteluihin)

Edellisinä vuosina on MaMu –projektin puitteissa kehitetty maahanmuuttajille soveltuva työvalmennusmalli. *(liite 1. MaMu-palvelun kaavio.)*

2. MAMUPLUS –PROJEKTI

Työ- ja elinkeinoministeriön tavoitteen mukaisesti keskeinen haaste 2010 –luvulle siirryttäessä tulee olemaan matalan kynnyksen siirtymätyöpaikkojen luominen ja siirtymätyöpaikkojen vaikuttavuuden parantaminen luomalla nykyistä järjestelmällisemmin avoimille työmarkkinoille johtavia tuettuja työllistymispolkuja.

MaMuPlus-projektin toiminta-ajatus on maahanmuuttajien monipuolisen tavoitteellisen työhönvalmennuksen toteuttaminen joka vastaa henkilön yksilöllisiin valmiuksiin ja erityistarpeisiin. Valmennusta toteutetaan Tekevällä tuotannollisen työn yhteydessä tai yrityksessä. Tavoitteena on työttömien työnhakijoiden (maahanmuuttajien) työmarkkinavalmiuksien parantaminen ja avoimille työmarkkinoille työllistymisen edistäminen.

MaMuPlus –projektin avulla kehitetään toimintamuoto, joka edistää maahanmuuttajien työllistymistä yrityksiin valmennuksen eri keinoja hyödyntäen. Työmarkkinavalmiuksia parantavaa valmennusta toteutetaan asiakkaan tarpeet ja mahdollisuudet huomioiden joko työvalmennussäätiö Tekevässä tai tuetusti eri yrityksissä.

MaMuPlus -hankkeessa käytetään useita tarjolla olevia työmarkkinatoimenpiteitä (työkokeilu, työharjoittelu, työelämävalmennus), palkkatuettu työ sekä mahdollisuuksien mukaan muut julkiset työvoimapalvelut asiakkaan tarpeista riippuen.

3. PROJEKTIN TARKOITUS JA TAVOITTEET

MaMu Plus–projektin toiminnan tarkoitus on Tekevän MaMu-projektin kehittämän monipuolisen työhönvalmennuksen toteuttaminen yrityksissä. Valmennus on suunnitelmallista ja vastaa maahanmuuttajien erityistarpeisiin.

Tavoite on työstää menetelmiä joiden avulla voidaan laajentaa MaMu-projektissa käytettyjä työvalmennuskeinoja siirtämällä ne yrityksiin. Yrityksissä toteutettavassa työhönvalmennuk-

sessä hyödynnetään kaikki Tekevällä käytettäviä valmennuksen keinoja, esim. yksilövalmennus, valmennussuunnitelmat, valmennuspalaverit, arviointi jne.

Hankeen tarkoitus on käytännön työtä tehdessä selvittää ja kokeilla yrityksissä tapahtuvan työvalmennuksen mahdollisuuksia, vaikuttavuutta ja hyötyä sekä yksilö- että yhteiskuntatasolla.

MamuPlus-projektin kolme päätavoitetta on:

1. Maahanmuuttajataustaisten työnhakijoiden työllistymisen edistäminen avoimille työmarkkinoille yritysysteistyötä tehostamalla ja työnantajia tukemalla
2. Valmennuspalvelujen siirtäminen yrityksiin ja sen avulla siirtymätyöpaikkojen luominen (työvalmennus, yksilövalmennus, tarvittavat tukipalvelut jne.)
3. Työllistämistä edistävien täsmäpalvelujen tuottamiseksi orientaatiojakson kehittäminen maahanmuuttajataustaisten valmentautujien työkyvyn arvioimisen suorittamiseksi

4. PROJEKTIN SISÄLTÖ

(liite 2. MaMuPlus kaavio)

MaMuPlus –projekti koostuu kolmessa osa-alueesta:

1. Kartoitus ja palveluohjaus
2. Työvalmennus Tekevässä
3. Työhönvalmennus yrityksissä

Kartoituksen ja ohjauksen tarkoitus on selvittää maahanmuuttajan valmiudet suoriutua työssä ja työyhteisössä, hänen työmotivaatio ja tarvittava valmennuksellinen tuki. Kartoituksen ja palveluohjauksen tavoitteena on ohjata henkilö oikeisiin palveluihin (työvalmennus Tekevässä tai yrityksissä, tarvittava ammatillinen koulutus tai joku muu palvelu).

Työvalmennus Tekevässä on tarkoitettu maahanmuuttajataustaisille henkilöille, joilla ei ole valmiuksia työhönvalmennukseen yrityksissä (henkinen, fyysinen tai joku muu vaikeuttava tekijä) tai ei ole löytynyt vielä valmennuspaikka yrityksessä. Heille tarjotaan työvalmennusta Tekevän eri työyksiköissä. Valmennukseen liittyy tuki arjen hallinnassa, tarvittava tulkkipalvelu, vertaistukiryhmätoiminta, Tekevän erilaiset tukipalvelut (hygieniapassikoulutus, työhakukoulutus, ryhmävalmennus jne.)

Tarvittaessa toteutetaan ennen maahanmuuttajan työvalmennuksen toteuttamista yrityksessä orientaatiojakso Tekevällä. Orientaatiojakson tavoite on kartoittaa, arvioida ja luoda lisäval-

miuksia maahanmuuttajan työvalmennuksen aloittamiseksi hänen osaamista hyödyntämään pysyvässä yrityksessä.

Yrityksissä toteutetun työhönvalmennuksen tarkoitus on vahvistaa maahanmuuttajan kiinnittymistä yritykseen ja edesauttaa hänen työllistymistä k.o. yritykseen. Yksilövalmentaja on linkkinä työnantajan ja maahanmuuttajan välissä. Tavoite on tukea maahanmuuttajan selviytymistä työtehtävissä ja työyhteisössä toimimisessa sekä murtaa työnantajien ennakkoluuloja maahanmuuttajien työllistämiseksi. *(liite 3. Valmennus yrityksessä)*

5. PROJEKTIN KOHDERYHMÄ

Palvelun kohderyhmänä ovat työttömät 28 – 55 vuotiaat maahanmuuttajataustaiset henkilöt. Maahanmuuttajat, jotka ovat syrjäytymisvaarassa ja joiden työmarkkinoille pääsy ilman yksiköllistä suunnittelua ja heille kohdennettua tukea on vaikeutunut.

MaMuPlus –projektin palveluun pääseminen ei edellytä asiakkailta ammatillista koulutusta eikä työkokemusta. Yksilövalmennus on toiminnan peruspilareita joka auttaa asiakkaita arjen hallinnassa, tarvittavan ammatillisen koulutuksen suunnittelussa ja räätälöityjen työelämän polkujen rakentamisessa

6. PROJEKTIN TULOKSET

Projektiin resursoidun kahden työntekijän työpanoksella voidaan laajentaa maahanmuuttajille kohdennettua työllistämispalvelua ja tehostaa sen vaikuttavuutta.

Hankkeeseen osallistuu vuodessa yli 50 henkilöä, joista 20 – 30:lle mahdollistetaan työvalmennus Tekevässä ja projektin ensimmäisenä vuotena on yrityksissä valmennuksessa on ainakin 10 henkilöä. Jos yritysysteistyö käynnistyy suunnitelmien mukaisesti, asiakkaiden määrää on tarkoitus nostaa vuosittain. Noin 20 maahanmuuttajalle tarjotaan ohjaus- ja neuvontapalveluja tukemaksi heidän selviytymistä arjessa, hakemista ammatilliseen koulutukseen/kursseille tai heitä ohjataan muihin palveluihin maahanmuuttajan tarpeita huomioiden.

MaMuPlus –projekti tuottaa maahanmuuttajan tavoitteellista työllistymisprosessin koordinointia, tuettua työhönvalmennusta, yksilövalmennusta, ryhmävalmennusta, yrittäjyysvalmennusta ja erilaisia tukipalveluja. *(liite 4. Projektin toiminnan keinot)*

MaMuPlus-projektin tarkoitus on luoda työ- ja yksilövalmennuksen avulla maahanmuuttajien palvelupaketti, joka jää projektin jälkeen osaksi Tekevän normaalia palvelutuotantoa.

7. TOIMINNAN SEURANTA JA ARVIOINTI

MaMuPlus- projektin toimintaa ja tuloksellisuutta on tarkoitus seurata ja arvioida systemaattisesti. Te-keskuksen työllistämiprojektien seurantalomakkeen lisäksi käytössä on Tekevä'n oma tietokantajärjestelmä Vasu sekä valmentautujien anonyymi sähköinen asiakaspalautejärjestelmä. Sen lisäksi käytetään MaMu –projektin kehittämiä menetelmiä valmentautujien työssä suoriutumisesta ja itse arvioinnista. Tarkoitus on MaMuPlus-hankkeen puitteissa kehittää myös erillinen seuranta- ja arviointimalli, joka palvelee yritysysteistyön kehittämistä.

8. RESURSSIT

Toiminnan kehittämiseen ja tulokselliseen toteuttamiseen tarvitaan kahta työntekijää. Projekti-koordinaattoria ja projektityöntekijää. *(liite 5. MaMuPlus henkilöresurssin tarve)*

9. YHTEISTYÖKUMPPANIT

Keski-Suomen TE-keskus, Jyväskylän Työvoimatoimisto, Jyväskylän Työvoimapalvelukeskus, Jyväskylän Maahanmuuttajapalvelut, Jyväskylän Nuoret Ry, Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki Ry (Välittäjä-hanke, Duunari-projekti, Mosaiikki, Työkompassi, Monikulttuurisuuskeskus), Valta-kunnallinen Työpajayhdistys Ry, Jyväskylän Ammattiopisto, Jyväskylän Aikuisopisto, Oppisopimuskeskus, Oppilaitokset (Humak, Jamk, Diak, Yliopisto/kieltenlaitos/S2), SPR, Uusyrityäjyyskeskus

Projektia rahoittajana on TE-keskus, toteuttaja Työvalmennussäätiö Tekevä.

10. LIITTEET:

<i>Liite 1</i>	<i>MaMu-palvelun kaavio</i>
<i>Liite 2</i>	<i>MaMuPlus kaavio</i>
<i>Liite 3</i>	<i>Valmennus yrityksessä</i>
<i>Liite 4</i>	<i>Toiminnan keinot</i>
<i>Liite 5</i>	<i>MaMuPlus henkilöresurssin tarve</i>
<i>Liite 6</i>	<i>Budjetti</i>
<i>Liite 7</i>	<i>Tekevä'n toimintasuunnitelma 2009</i>

Hankehakemuksen laatija

Anu Laasanen

Jyväskylässä, 28.11.07